

کارآفرینی دانشگاهی
شرکت‌های دانشگاه‌بنیان
و خلق ثروت

نویسنده:
اسکات شین

ترجمه:

دکتر محمد رسول الماسی خرد
(عضو هیأت علمی دانشگاه رازی)

رضا ملکی

عنوان و نام پدیدآور	شین اسکت اندره، ۱۹۶۴-م. Shane, Scott Andrew	سرشناسه
مشخصات نشر	کارآفرینی دانشگاهی شرکت‌های دانشگاه‌بنیان و خلق ثروت / نویسنده اسکان شین؛ ترجمه محمدرسول	عنوان
مشخصات ظاهری	الماسی فرد، رضا ملکی؛ ویراستار هدی نجفپور.	النوع
شابک	۱۳۹۸، ۴۶ ص.	سال انتشار
وضعیت فهرست‌نویسی	۹۷۸-۶۰۰-۸۷۳۱-۷۱-۹	کد ISBN
یادداشت	Academic entrepreneurship: university spinoffs and wealth creation, 2004	متن
یادداشت	عنوان اصلی: Academic entrepreneurship: university spinoffs and wealth creation, 2004	عنوان اصلی
موضوع	تکنولوژی پیشرفته-- ایالات متحده United States	موضوع
موضوع	شرکت‌های اقتصادی جدید دانشگاه پایه-- ایالات متحده United States	موضوع
موضوع	Academic-industrial collaboration-- United States	موضوع
موضوع	هندکاری دانشگاه و صنعت-- ایالات متحده United States	موضوع
موضوع	صنعت-- ایالات متحده-- تحقیق Research, Industrial-- United States	موضوع
موضوع	انتقال تکنولوژی-- ایالات متحده United States	موضوع
موضوع	Technology transfer-- United States	موضوع
موضوع	کارآفرینی-- ایالات متحده United States	موضوع
شناسنامه	الماسی فرد، محمدرسول، ۱۳۶۴- مترجم	شناسنامه
شناخت افزوده	ملکی، رضا، ۱۳۵۷- مترجم	شناخت افزوده
ردیفهندن، کنگره	HCY۹۱۳۹۸	ردیفهندن، کنگره
ردیفهندنی در	۳۳۸۰۴۰۹۱۲	ردیفهندنی در
شماره کتابخانه ایسی مل	۵۶۳۷۵۵۵	شماره کتابخانه ایسی مل

نام کتاب: کارآفرینی دانشگاهی، شرکت‌های دانشگاه‌بنیان و خلق ثروت

نویسنده: اسکات نین

ترجمه: دکتر محمدرسول، ناس، ۵ (عضو هیأت علمی دانشگاه رازی) - رضا ملکی

ویراستار: دکتر هدی نجفپور (دستراز مدیریت علم و فناوری)

ناشر: مهکامه

ناظر چاپ: بهزاد ربیعی فراهانی

لیتوگرافی: نقش

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۸

تیراژ: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۶۵.۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۷۳۱-۷۱-۹

مراکز پخش: ۱- تهران، خیابان انقلاب، خیابان فخر رازی، نرسیده به لبای زمانه دوشه اتوبوسی، پلاک ۸، طبقه دوم، نشر و پخش مهکامه

تلفن: ۰۹۱۲۳۹۷۴۰۲۱-۶۶۴۹۷۰۵۰-۶۶۴۸۸۲۰۳

۲- تهران، میدان انقلاب، بین خیابان ۱۲ فروردین و اردیبهشت، تناوبی، آغاز

تلفن: ۰۶۴۶۰۹۳۲-۶۶۴۶۷۳۲۲

پست الکترونیکی: en_mahkame@yahoo.com

www.mahkame.com

نمایندگی‌های شهرستان:

۱- اهواز: خیابان حافظ، بین سیروس و نادری، کتابفروشی رشد، تلفن: ۰۶۱۳ (۲۲۱۷۰۰۰-۳)

۲- مشهد: خیابان سعدی، پاساز مهتاب، کتابفروشی درخشش، تلفن: ۰۵۱ (۳۲۲۵۱۹۲۳)

۳- اصفهان: خیابان چهارباغ عباسی، مجتمع چهارباغ، زیرزمین، پلاک ۲۶، تلفن: ۰۳۱ (۳۲۲۳۸۸۵۶)

۴- یزد: خیابان فرخی، جنب مجتمع ستاره، کتابفروشی فدک، تلفن: ۰۳۵ (۳۶۲۲۷۴۷۵)

۵- شیراز: خیابان ملاصدرا، نبش خلیلی، کتابفروشی خوارزمی، تلفن: ۰۷۱ (۳۶۴۷۳۷۷۱)

۶- تبریز: فلکه دانشگاه، ابتدای خیابان دانشگاه، کتابفروشی علامه، تلفن: ۰۴۱ (۳۳۳۴۱۶۶۹)

آدرس کanal انتشارات مهکامه: telegram.me/mahkamepublisher

فهرست مطالب

۱۷	
فصل اول: مقدمه	
۲۱	هدایت کتاب حاضر
۲۶	تعریف شرکت‌های دانشگاه بینان
۲۸	یک رویکرد من رشته
۳۲	ساختار این کتاب
۳۳	تحقیقاتی که کتاب حادثه باس آن طرح ریزی شده است
فصل دوم: چرا شرکت‌های دانشگاه بینان به نموده هستند؟	
۴۵	نمونه‌هایی از شرکت‌های دانشگاه بینان
۴۷	اهمیت شرکت‌های دانشگاه بینان
۵۰	شرکت‌های دانشگاه بینان توسعه اقتصادی را ترغیب و تشویی می‌کند
۵۱	شرکت‌های دانشگاه بینان ارزش اقتصادی قابل توجهی خوب می‌داشت
۵۲	شرکت‌های دانشگاه بینان شغل ایجاد می‌کنند
۵۸	شرکت دانشگاه بینان سرمایه‌گذاری در فناوری دانشگاهی را تشویق می‌کند
۶۰	شرکت‌های دانشگاه بینان موجب ارتقاء توسعه بومی می‌شوند
۶۱	شرکت‌های دانشگاه بینان تجاري ساری فناوري دانشگاهی را ارتقاء می‌دهند
۶۳	شرکت‌های دانشگاه بینان یک ابزار اثربخش تجاري سازی برای فناوری‌های نامطئن هستند
۶۴	شرکت‌های دانشگاه بینان یک ابزار اثربخش برای ترویج مشارکت مخترع هستند
۶۵	شرکت‌های دانشگاه بینان به تحقق رسالت دانشگاه کمک می‌کنند
۶۶	شرکت‌های دانشگاه بینان تحقیقات جانی را حمایت می‌کنند
۶۶	شرکت‌های دانشگاه بینان اعضای هیأت علمی را جذب و حفظ می‌کنند
۶۸	شرکت‌های دانشگاه بینان به آموزش دانشجویان کمک می‌کنند
۶۹	شرکت‌های دانشگاه بینان، شرکت‌هایی با عملکرد بالا هستند

۱۳۵	سرمایه‌گذاری پیش از شروع (تولید).
۱۳۶	ویزگی و مشخصه‌های دفاتر اعطای مجوز فناوری دانشگاه‌ها.
۱۳۶	منابع دفاتر انتقال فناوری.
۱۳۷	تخصص ایجاد و راهاندازی شرکت.
۱۳۹	پیوند با شبکه‌ی شرکت‌های نوپا.
۱۴۳	سایر ویزگی‌ها و مولفه‌ها دانشگاهی.
۱۴۳	فرهنگ دانشگاه.
۱۴۶	الگوی نقش کارآفرینانه.
۱۴۸	کیفیت دانشگاه.
۱۵۰	تحقیقات امیری، ملی، نهاد راست صنعت.
۱۵۳	جمع‌بندی و خلاصه مطالعه فصل.
۱۵۷	فصل پنجم: عوامل محیطی تأثیرگذار بر فعالیت شرکت‌های دانشگاه بنیان.
۱۵۹	تفاوت در شرکت‌های دانشگاه بنیان را، قطب‌های جغرافیایی مختلف.
۱۶۱	چرا فعالیت شرکت‌های دانشگاه بنیان در حملهای مختلف، متفاوت است؟
۱۶۱	دسترسی به سرمایه.
۱۶۶	وضعیت حقوق مالکیت فکری.
۱۶۸	انعطاف‌پذیری بازار نیروی کار دانشگاهی.
۱۷۰	ساخت و بافت صنعتی منطقه.
۱۷۳	جمع‌بندی و خلاصه مطالعه فصل.
۱۷۷	فصل ششم: انواع فناوری‌هایی که منجر به تاسیس شرکت‌های دانشگاه بنیان یو شده.
۱۸۰	فناوری بنیادی.
۱۸۲	منسخ کردن دارایی [کالاهای] موجود.
۱۸۳	فناوری‌های مخرب شایستگی.
۱۸۷	ترددید نسبت به فناوری ابداعی.
۱۹۱	دانش ضمته.
۱۹۴	نوآوری‌های مرحله‌ی اولیه.
۱۹۵	ارزش نامطمئن فناوری.

۲۸۴	بازاریابی فناوری
۲۸۶	در نظر گرفتن حق انتخاب برای خریداران فناوری
۲۸۷	اعطای مجوز فناوری
۲۸۸	تصمیم برای شرکت دانشگاه بنیان
۲۹۰	کشف فرصت‌های تجاری در فناوری دانشگاهی
۲۹۱	شکست بازار و خلق یک شرکت دانشگاه بنیان جدید
۲۹۲	جمع‌بندی و خلاصه‌ی مطالب فصل
۲۹۵	فصل دهم: ریزند توسعه شرکت‌های دانشگاه بنیان
۲۹۷	توسعه‌ی تکمیلی فناوری
۲۹۸	انبات اصل (ایده) فرمی
۲۹۹	نمونه (الگوی) اولیه
۳۰۲	فرایند توسعه محصول
۳۰۲	تولیدی‌سازی فناوری
۳۱۲	تغییراتی برای متناسب‌سازی فناوری با مرکزی
۳۲۹	توسعه یک بازار برای فناوری
۳۲۹	عدم اطمینان بازاری
۳۳۲	جمع‌آوری اطلاعات بازار
۳۳۳	شناسایی نیاز مشتری (بازار)
۳۳۶	تامین نیاز (بازار)
۳۳۹	گرفتن بازخورد از مشتری
۳۴۲	دشواری دریافت بازخورد از مشتری
۳۴۷	انتخاب کاربرد محصول
۳۴۸	حجم فروش
۳۴۹	خلق ارزش برای مشتری
۳۵۱	توانایی خدمت رسانی در بازار
۳۵۴	مزیت رقابتی
۳۵۵	فروش محصولات و خدمات
۳۵۸	جمع‌بندی و خلاصه‌ی مطالب فصل

۳۶۱.....	فصل بیازدهم: تأمین مالی شرکت‌های دانشگاه بنیان
۳۶۲.....	مقدمه
۳۶۴.....	اهمیت جذب منابع
۳۶۵.....	بخش دولتی و شکاف تأمین مالی
۳۷۲.....	دشواری جذب سرمایه در شرایط عدم اطمینان و عدم تقارن اطلاعاتی
۳۷۳.....	نشان دادن ارزش و منافع کسب و کار جدید
۳۷۴.....	بازارها، بزرگ
۳۷۴.....	مالک، فنا، ای
۳۷۵.....	فتاوری، یکی با کاربرد عمومی
۳۷۶.....	ویزیگی‌های مشخصهای بنگذار
۳۷۷.....	پیوندگان اجتماعی
۳۷۹.....	منابع سرمایه
۳۸۲.....	جمع‌بندی و خلاصه‌ی مطلب فصل
۳۸۵.....	فصل دوازدهم: عملکرد شرکت‌های دانشگاه (یار)
۳۸۷.....	اثر عامل انسانی
۳۸۸.....	تیم‌های مکمل
۳۸۹.....	دانش کسب و کار
۳۹۵.....	مشارکت مختلط (نوآور)
۳۹۷.....	کارآفرینان تمام وقت
۳۹۷.....	غلبه بر مسائل فناوری در شرکت‌های دانشگاه بنیان
۳۹۸.....	خلق محصول
۳۹۹.....	شناسایی یک کاربرد بازاری از فناوری
۴۰۱.....	ارزیابی و تأمین رضایت مشتری
۴۰۲.....	جذب سرمایه مالی کافی
۴۰۴.....	تضمين حمایت از شرکت‌های دانشگاه بنیان
۴۰۶.....	اثر فناوری
۴۰۶.....	حمایت دارایی فکری
۴۱۰.....	فناوری (نوآوری) با هدف عمومی

۴۱۱	اثر استراتژی شرکت
۴۱۲	تمرکز استراتژیک
۴۱۸	قابلیت سازگاری
۴۱۸	سازگاری فناوری
۴۲۰	سازگاری بازار
۴۲۳	جمع‌بندی و خلاصه‌ی مطالب فصل
۴۲۷	فصل سیزدهم: مشکلات شرکت‌های دانشگاه‌بنیان
۴۲۹	مقدمه
۴۲۹	مشکل هماهنگ تأسیس کت، امدل [مرسوم] دانشگاه
۴۲۹	کمبود حمایت اعضاء هیات علمی
۴۳۳	اثر معکوس یک جهت‌گیری تاریخی
۴۳۴	شرکت‌های دانشگاه‌بنیان توزیر آثار دادن را مختل می‌کنند
۴۳۶	شرکت‌های دانشگاه‌بنیان موضوع تسییقات بضای علیم را تحت تأثیر قرار می‌دهند
۴۳۷	آموزش دانشجویان
۴۴۰	تعارض منافع
۴۴۲	مسائل و مشکلات مدیریت انتقال فناوری به شرکت دانشگاه‌بنیان
۴۴۳	هزینه و دشواری توسعه شرکت‌های دانشگاه‌بنیان
۴۴۴	رسیک خلق شرکت جدید
۴۴۷	جمع‌بندی و خلاصه‌ی مطالب فصل
۴۵۱	فصل چهاردهم: نگاه پایانی: جمع‌بندی و نتیجه‌گیری
۴۵۵	مروری بر فصول کتاب
۴۶۳	مباحثی برای آینده
۴۷۳	سخن پایانی
۴۷۵	واژه‌نامه: فارسی و انگلیسی
۴۷۷	واژه‌نامه فارسی به انگلیسی
۴۸۷	واژه‌نامه فارسی به انگلیسی

پیشگفتار

بعد از دانشگاه‌های آموزش محور و به اصطلاح نسل پایه، و پس از آن دانشگاه‌های نسل دوم و بژوہش محور، امروزه از دانشگاه‌های کارآفرینین به عنوان نسل سوم دانشگاه‌ها صحبت به میان است. در یک اقتصاد مبتنی بر دانش، دانشگاه‌ها هویت کارآفرینانه پیدا کرده‌اند و علاوه بر آموزش و تحقیق، مأموریت جدیدی را تحت عنوان خلق و تولید شروط از مجتمعی کارآفرینی عهده‌دار شده‌اند. این تغییر نسل و حرکت دانشگاه‌ها به معنای تمایل به تجارت‌سازی دانش و بهره‌برداری اقتصادی از مالکیت فکری ایجاد شده در دانشگاه است. شکل‌گیری حقوقی، انتیت فکری از جمله حق ثبت اختراع در کنار ساختارهای نظیر دفاتر ارتباط دانشگاه را صفت، دفتر انتقال و اعطای مجوز فناوری، مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری همگی در چراحته دارند. هر چند کارآفرینی دانشگاهی و ظهور دانشگاه‌های کارآفرینین قرار می‌گیرند.

در راستای بحث مذکور، یکی از مفاهیم اصلی و محوری در دانشگاه‌های کارآفرین، شرکت‌های دانشگاه بنیان می‌باشد، موضوعی که در کتاب حاضر بدان پرداخته شده است. «شرکت دانشگاه بنیان»، یک شرکت تازه تاسیس (اس‌سی‌اس آپ) برای بهره‌گیری از بخشی از دارایی‌های فکری ایجاد شده در دانشگاه می‌باشد. این دانشجویان و حتی کارکنان دانشگاه کنسنگران اصلی این دست از شرکتها برای بهره‌گیری از دارایی فکری متعلق به دانشگاه هستند. همان طور که در کتاب حاضر خواهیم دید، شرکت‌ی دانشگاه بنیان دارای نقش کلیدی در تجارت‌سازی فناوری دانشگاهی و لذا ایجاد ثروت برای دانشگاه و متعه می‌باشد. به دلیل اهمیت شرکت‌های دانشگاه بنیان، بسیاری از اداره‌کنندگان دانشگاه‌ها، سیاست‌گذاران، و البته کارآفرینان داخل و خارج از دانشگاه‌ها، علاقمندی بالایی به این دست از شرکتها از خود نشان داده‌اند. در اینجا ذکر دو نکته ضروری است:

نخست آنکه، شرکت‌های دانشگاه بنیان به طور خاص با شرکت‌های دانش بنیان به طور عام متفاوت هستند. در حقیقت شرکت‌های دانشگاه بنیان زیرمجموعه‌ای از شرکت‌های دانش بنیان محسوب می‌شوند که ضرورتاً برای بهره‌گیری از مالکیت فکری متعلق به دانشگاه و با مشارکت اساتید و دانشجویان دانشگاه شکل گرفته‌اند. بر این اساس، شرکت‌هایی که به وسیله

محققان را برای شناخت و درک جامع‌تر از این مهم، دعوت کند. در آخر صمیمانه پذیرای نظرات اصلاحی محققان دانشگاهی و دست اندرکاران در رابطه با ترجمه‌ی کتاب هستیم.^۱

دکتر محمد رسول الماسی فرد
(عضو هیأت علمی دانشگاه رازی)

رضا ملکی

۱۳۹۸

۱. M.almasifard@razi.ac.ir